

Во очекованя

Проект
Автор
постійна комісія з питань охорони
здоров'я, материнства та
дитинства, освіти, соціального
захисту, науки, спорту, культури,
мови, молоді, прав національних
меншин, міжнародного
співробітництва, інформаційної
політики
Борис СМУТОК

Про затвердження Програми розвитку культури,
мистецтва, духовності та туризму Білоцерківської
міської територіальної громади на 2021 – 2023 роки

Розглянувши подання постійної комісії з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства, освіти, соціального захисту, науки, спорту, культури, мови, молоді, прав національних меншин, міжнародного співробітництва, інформаційної політики № _____ від «_____» _____ 2020 року, відповідно до п.22 ч.1 ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про культуру», враховуючи зміни в адміністративно-територіальному устрої, з метою створення умов для задоволення, формування та розвитку культурних потреб та інтересів мешканців Білоцерківської міської територіальної громади міська рада вирішила:

1. Затвердити Програму розвитку культури, мистецтва, духовності та туризму Білоцерківської міської територіальної громади на 2021 – 2023 роки (далі Програма) згідно з додатком.

2. Вважати такими, що втратили чинність рішення Білоцерківської міської ради від 30 листопада 2017 року № 1634-40-VII «Про затвердження міської комплексної Програми розвитку культури, мистецтва, духовності та туризму міста Біла Церква на 2018 – 2022 роки» та від 29 березня 2018 року № 2025-48-VII «Про доповнення в додаток до рішення міської ради від 30 листопада 2017 року № 1634-40-VII «Про затвердження міської комплексної Програми розвитку культури, мистецтва, духовності та туризму міста Біла Церква на 2018 – 2022 роки».

3. Міському фінансовому управлінню Білоцерківської міської ради під час формування місцевого бюджету на відповідні роки передбачити видатки на фінансування Програми виходячи з можливостей бюджету.

4. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства, освіти, соціального захисту, науки, спорту, культури, мови, молоді, прав національних меншин, міжнародного співробітництва, інформаційної політики.

Міський голова

Геннадій ДИКИЙ

Додаток
до рішення Білоцерківської міської ради
від « ____ » _____ 2020 року № _____

ПРОГРАМА
РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ, МИСТЕЦТВА, ДУХОВНОСТІ ТА ТУРИЗМУ
Білоцерківської міської територіальної громади
на 2021-2023 роки

2020 рік

1. Ініціатор розроблення Програми	Управління культури і туризму Білоцерківської міської ради
2. Підстави для розроблення Програми	<ul style="list-style-type: none"> - Закон України «Про культуру»; - Закон України “Про освіту”; - Закон України «Про позашкільну освіту»; - Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу»; - Закон України “Про охорону пам’яток культурної спадщини” - Закон України «Про туризм»; - Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» - та інше чинне законодавство України.
3. Розробник Програми	Управління культури і туризму Білоцерківської міської ради
4. Відповідальний виконавець програми	Управління культури і туризму Білоцерківської міської ради
5. Виконавці програми	<p>Управління культури і туризму Білоцерківської міської ради,</p> <ul style="list-style-type: none"> - управління освіти і науки Білоцерківської міської ради; - міське фінансове управління Білоцерківської міської ради; - управління капітального будівництва Білоцерківської міської ради; - управління містобудування та архітектури Білоцерківської міської ради; - департамент житлово-комунального господарства Білоцерківської міської ради; - КП БМР Агенція стратегічного розвитку; - громадські організації культурного спрямування (за згодою);
6. Термін реалізації Програми	2021-2023 роки
7. Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми	Конкретний обсяг коштів місцевого бюджету, передбачених на реалізацію Програми, визначається Білоцерківською міською радою в рішенні про місцевий бюджет на відповідний бюджетний рік.

2. Аналіз сучасного стану проблеми

Загальними проблемами, на розв'язання яких спрямована Програма є:

- необхідність підвищення рівня культури та духовності населення;
- невідповідність ресурсного забезпечення сфери культури вимогам часу та потребам населення;
- збереження культурної спадщини, охорона та популяризація історичних пам'яток;
- розрив інформаційного та культурного простору та розокремленість культурно-истецького середовища;
- відсутність системи стимулів та не розробленість правової політики в плані залучення інвестицій та спонсорських/меценатських внесків у сферу культури;
- зниження престижу професій у сфері культури та відсутність системи соціального захисту митців;
- неадекватна участь громадськості в прийнятті рішень щодо культурної політики та віджилість механізмів залучення громадськості до творчої діяльності та участі в культурному житті;

Сфера культури є найчутливішим показником реалізації прав людини, зокрема таких, як право на ідентичність, національну пам'ять, почуття власної гідності та соціальної злагоди. Саме культура, що захоочує до найрізноманітніших форм творчого самовираження і водночас вивчення та оновлення традицій, сприяє розвитку творчої економіки, інноваційної політики та активній участі громадськості в побудові сучасної та демократичної держави. Саме розвиток культури має стати в центрі державних інтересів, національної політики, національної безпеки.

Доступність культурних надбань і культурних ресурсів є важливою передумовою соціального та духовного розвитку, творчої реалізації особистості. Зокрема, йдеться про доступність нових технологій та сучасних форм культурного самовираження незалежно від місця проживання, статусу, приналежності до певної соціальної чи етнічної групи; незалежно від майнового статусу, походження, статі.

Наприклад, сучасні клуби, розташовані у селах та селищах є невід'ємною складовою соціально-культурного, мистецького життя громади. Вони не можуть бути повністю самоокупними. Адаже виходу від соціально-культурної сфери не можна прорахувати кількісно, її значення зводиться до соціального ефекту інтелектуального розвитку і творчої самореалізації особи. Але витрати, які виділяються на задоволення духовних інтересів і запитів людей, незмінно окуповує себе і на рівні суспільства.

Вирішення фінансових проблем потребує оптимізації управління культурною сферою у двох напрямках: посилення консолідуючої ролі центральних органів управління та подальшого розвитку демократизації у сфері культури із відповідною зміною правових, економічних і організаційних умов для культурної діяльності населення.

Відтак, важливим напрямом клубної діяльності має стати дослідження та вивчення соціокультурних переваг населення, динамічне впровадження форм соціально-культурної діяльності з урахуванням потреб, запитів та інтересів клубної аудиторії. Необхідно піднімати престиж клубів шляхом позиціонування їх як поліфункціональних закладів культури, які можуть здійснювати, практично, усі види соціально-культурної діяльності, сприяти розвитку творчих здібностей, морально-етичних якостей, організовувати дозвілля, відпочинок та розваги.

Аналізуючи бібліотеки, розташовані у селах та селищах, потрібно зауважити, що їх постійними користувачами є близько 20 % жителів села. У багатьох населених пунктах вона є єдиним загальнодоступним центром інформації, особливо для соціально вразливих категорій – багатодітних сімей, безробітних, пенсіонерів та ін. Саме тут мешканці громади отримують доступ до інформаційних ресурсів, придбання яких не передбачене їхнім сімейним бюджетом, а також користуються кваліфікованими консультаціями з пошуку й отримання достовірної та оперативної інформації з важливих для них питань.

Разом з тим бібліотеки в селі більшою мірою відчують тугар економічних і соціальних проблем, ніж у великому населеному пункті. Щодо цілі погіршується їхня матеріально-технічна база, затримуються ремонтні, модернізаційні заходи, через обмеженість коштів у необхідній кількості не передплачуються періодичні видання, не поповнюються книжкові фонди тощо. Говорити ж про наявність у сільській місцевості інформаційних чи Інтернет-центрів взагалі не доводиться.

Модель обслуговування користувачів повинна обирати місцева громада, залежно від її інформаційних потреб: бібліотека може працювати як муніципальний інформаційний центр, центр правової інформації, довількова установа. Крім того, вона повинна виконувати роль центру доступу до Інтернету, підтримки системної освіти або самоосвіти, комп'ютерної грамотності, міжособистісного спілкування, дозволи, видардження та зберігання народної культури, підтримки незахищених верств населення, сім'ї, молоді тощо.

Бібліотеки, що розташовані на території міста. При бібліотеках діють клуби за інтересами та любительські об'єднання, літературні гуртки. У виставковому залі бібліотеки № 8 постійно діють виставки професійних художників, художників-аматорів, майстрів декоративно-ужиткового мистецтва, виставки-конкурси дитячого малюнку. Успішно діє сайт централізованої бібліотечної системи, де висвітлюються всі заходи бібліотек та працівники знайомлять користувачів з цікавими книжковими новинками. При бібліотеках № 5, № 8 надаються безкоштовні консультації з правової допомоги читачам бібліотек та мешканцям мікрорайонів.

Можна також зазначити, що формування територіальної мережі закладів культури залежить від якості матеріально-технічної бази, рівня технічної оснащеності, комфортності та інших якісних ознак. Тому першочерговими напрямками при оптимізації територіальної організації закладів культури є модернізація їх будівель та вдосконалення інженерного забезпечення при встановленні обладнання. Однією з умов вдосконалення територіальної організації закладів культури є дотримання вимог щодо здійснення кожним її об'єктом власних функцій у повному обсязі, з мінімальними сукупними витратами ресурсів, виділених на розвиток об'єктів. Слід також передбачати і загальнодоступність обслуговування, тобто максимальну наблизженість закладів культури до місця проживання переважної частини населення або до місця їх роботи.

Заклади культури в сільській місцевості можна перетворити на осередки громадської активності та зберегти для використання громадою на користь самої громади. Ці осередки можуть ефективно здійснювати правову просвіту громадян, впроваджувати моделі місцевого розвитку (сільський зелений туризм, пункти контрактиції сільськогосподарської сировини тощо), розвивати роботу культурних і дозвільних комплексів для громадян, організовувати та модерувати створення малих екологічних, економічних і соціальних планів дій Білоцерківської міської територіальної громади.

Містечка освіта вимагає кардинального осучаснення, враховуючи глибокі зміни, що відбулися в суспільстві. У розвитку технологій та у сфері культури і мистецтва. Саме навчання формує творця і виробника культурних продуктів та активного одержувача або споживача.

На базі шести шкіл естетичного виховання здобувають початкову містечку освіту понад 2 600 учнів, багато з яких продовжують навчання в спеціалізованих середньо-спеціальних та вищих навчальних закладах, займають призові місця на різноманітних фестивалях та конкурсах виконавської майстерності. У школах естетичного виховання діють творчі учнівські та педагогічні колективи, які є постійними учасниками міських, обласних та Всеукраїнських заходів.

Аналізуючи роботу галузі останніми роками, можна відзначити ряд цілеспрямованих прогресивних етапів. Насамперед, це увата до творчого життя білоцерківців. Це захоплення через творчі конкурси та присудження мистецьких премій, призначення стипендій талановитим учням, залучення мистецьких подій обласного масштабу до їх проведення в Білій Церкві. Визначальним фактором у всіх напрямках культурного життя має стати створення умов для діяльності установ культури, творчих колективів, спілок, громадських об'єднань, творчих особистостей. За останні роки покращена матеріально – технічна база бюджетних установ культури. Постійна організаційна та фінансова підтримка надається для діяльності письменників, художників та майстрів, науковців – краєзнавців, національно-культурних товариств.

Культурні потреби новоствореної громади задовольняють 6 шкіл естетичного виховання, міська централізована бібліотечна система, парк культури та відпочинку ім. Т. Шевченка, Будинок органної та камерної музики, кінотеатр ім. О. Довженка, централізована клубна система. Крім того, в громаді успішно працюють Київський обласний академічний музично-драматичний театр ім. П.К.Саксаганського, комунальний заклад Київської обласної ради «Білоцерківський краєзнавчий музей», окремі митці – письменники, художники, майстри декоративно-ужиткового мистецтва, краєзнавці, історики та ін.

Розвиток сфери культури має безпосереднє відношення до поліпшення якості життя, забезпечення комфортних умов роботи і дозвілля для мешканців та гостей міста, забезпечує соціальну стабільність і гармонізацію міжнаціональних і міжконфесійних відносин, сприяє розкриттю творчого потенціалу, духовному розвитку особистості і громади в цілому.

Передумови для прийняття Програми розвитку культури, мистецтва, духовності та туризму на 2021-2023 роки зумовлена активізацією процесів української культури в усіх її складових – від навчання та виховання – до залучення всіх верств населення до змістовного дозвілля. Досить вагомим фактором розробки завдань програми виділяється зростаючі запити жителів та існуючі проблеми виховання в галузі. Включення до цього процесу напрямку краєзнавчого туризму розширює перспективи виховання громадян не тільки мистецькими цінностями, але й дає змогу долучити культурну спадщину у вигляді мистецьких, архітектурних, ландшафтних та історичних пам'яток до активного духовного та патріотичного виховання, просвітництва та перетворити пасивне спостереження у творчий, активний процес удосконалення особистості, знаходження місця особистості в суспільстві, в близькому оточенні, в колективі Білоцерківської міської територіальної громади.

Успішна робота галузі культури забезпечена, насамперед, чітким визначенням пріоритетів діяльності, накреслених основними принципами розвитку галузі культури.

Саме ці напрямки закладено в основу Програми розвитку культури, мистецтва, духовності та туризму Білоцерківської міської територіальної громади. Заходи, передбачені Програмою, дадуть можливість покращити, в деяких випадках перебудувати та створити сприятливе середовище та умови для освітньої, туристичної, інформативної, духовної та мистецької діяльності. В першу чергу, це робота над об'єднанням зусиль всієї громади: батьків учнів шкіл естетичного виховання, користувачів бібліотек, клубів та будинків культури, громадських організацій, власників, балансоутримувачів та користувачів пам'яток культурної спадщини, працівників установ культури, творчих колективів і особистостей, науковців та методистів педагогічної та клубної справи.

Для покращення мистецької освіти та виховання, максималізації доступності до інформації та просвітництва, створення умов для дозвілля, вивчення культурної спадщини, творчості необхідна співпраця багатьох органів місцевої влади - від депутатських комісій до відділів і управлінь.

В сучасних умовах та у зв'язку із змінами в адміністративно-територіальному устрої нова мережа комунальних закладів культури повинна бути наповнена новим змістом, новими можливостями та знаннями, щоб ефективно надавати гарантовані Конституцією України послуги та забезпечувати реалізацію права громадян на доступ до культури та участь у культурному житті. Сучасні технології мають стати невід'ємним атрибутом діяльності закладів культури.

Комплексний підхід до розв'язання існуючих проблем на основі використання програмно-цільового методу потребує розроблення, затвердження та виконання протягом 2021-2023 років Програми розвитку культури, мистецтва, духовності та туризму Білоцерківської міської територіальної громади. (далі – Програма)

3. Мета і основні завдання Програми.

Забезпечення конституційних прав громадян на доступність до культурних цінностей, створення умов для творчості та відпочинку, мистецької освіти, заохочення творчої особистості до самореалізації, покращення і розвитку творчого, духовно – культурного середовища, патріотичного, духовного виховання засобами мистецтва, культурної, духовної спадщини Білоцерківської міської територіальної громади.

- створення належних умов для розвитку системи культурного обслуговування населення, надання соціально рівних можливостей для задоволення культурних потреб;
- популяризація і поширення якісного і різноманітного вітчизняного культурно-мистецького продукту серед якнайширших верств суспільства;
- формування сучасного бібліотечного середовища в бібліотеках з високим рівнем комфортності надання інформаційних послуг для всіх соціальних груп населення шляхом модернізації матеріально-технічної та ресурсної бази бібліотек;
- посилення та урізноманітнення підтримки сучасної мистецької творчості, зокрема, концертної та виставкової діяльності;
- підтримка розвитку етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності національних меншин, забезпечення міжконфесійного діалогу і злагоди;
- підтримка та розвиток наявного туристичного потенціалу міста та сільської місцевості, розвиток нового туристичного продукту, розвиток інфраструктури туризму, реалізація іміджевих та промоційних заходів, спрямованих на формування позитивного іміджу Білоцерківської міської територіальної громади;
- проведення обстеження будівель, обладнання та іншого майна, що використовуються закладами культури, та приведення їх у відповідність до потреб населення з метою створення умов для задоволення, формування та розвитку культурних потреб та інтересів населення у вільний час.

Основними завданнями Програми є:

- реалізація заходів, спрямованих на збереження й розвиток базової мережі закладів культури на території Білоцерківської міської територіальної громади, на зміцнення їх кадрової та матеріальної бази;
- створення умов для здійснення повноцінної творчої діяльності та культурно-освітнього обслуговування населення громади;
- сприяння збереженню нематеріальної культурної спадщини, розвитку художніх промислів;
- формування та утвердження позитивного іміджу Білоцерківської міської територіальної громади як туристичної дестинації;
- підтримка початкової спеціалізованої мистецької освіти, забезпечення її доступності для дітей із різних верств населення громади;
- технологічна модернізація матеріально-технічної бази закладів культури і мистецтва, забезпечення закладів культури необхідним обладнанням, літературою, музичними інструментами, спеціальними костюмами тощо;
- збереження і оновлення бібліотечних фондів у відповідності з міжнародними стандартами;

- реалізація принципу рівноправного доступу до інформації користувачів з особливими потребами;
- підтримка створення енциклопедичної, довідкової, наукової, науково-популярної літератури з питань культури і мистецтва;
- забезпечення проведення ремонтно-реставраційних робіт приміщень закладів культури.

4.Очікувані результати виконання Програми, визначення її ефективності

- підвищення культурного рівня демократичного громадянського суспільства;
- створення сприятливих умов для розвитку культури і мистецтва в громаді;
- розширення доступу до історико-культурних цінностей;
- поліпшення рівня культурного обслуговування населення;
- розвиток професійного мистецтва, втілення нових мистецьких проєктів;
- відродження та подальший розвиток традиційних народних ремесел та аматорського мистецтва;
- повноцінне функціонування мережі навчальних закладів культури і мистецтва;
- оптимізація мережі закладів культури до потреб населення;
- модернізація і розвиток бібліотек як загальнодоступних, інформаційних, освітніх і культурних центрів;
- створення умов для продуктивної роботи майстрів народних художніх промислів;
- покращення інструментів взаємодії органів місцевого самоврядування з місцевим бізнесом у сфері кластеризації туризму в Білоцерківській громаді;
- розвиток малого та середнього підприємництва навколо процесів обслуговування відвідувачів (туристів) і забезпечення їх базових потреб;
- збільшення кількості об'єктів туристичного показу, туристичних маршрутів та екскурсій;
- впорядкування пам'яток архітектури, природних об'єктів, ландшафтв і оглядових майданчиків, що можуть бути використані з метою туристичного показу;
- підвищення якості організації та проведення міських свят та інших заходів, першочергово – тих, що можуть бути потенційно привабливими для розвитку подієвого туризму;
- активізації діяльності місцевих осередків національних творчих спілок України та громадських організацій шляхом налагодження співробітництва з закладами культури і мистецтва в реалізації спільних програм.

Виконання Програми сприятиме значному поступу у системному розвитку культурної сфери, розширенню інформаційних ресурсів, підвищенню якості культурно-мистецьких послуг, відродженню традиційної народної культури, національно-патріотичному вихованню, збереженню культурної та археологічної спадщини, популяризації читання.

5. Напрями діяльності та заходи міської комплексної Програми розвитку культури, мистецтва та духовності Білоцерківської міської територіальної громади на 2021-2023 роки

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Найменування заходу	Виконавець	Джерела фінансування	Термін виконання	Очікувані результати
1	2	3	4	5	6	7
1. Бібліотека та бібліотечна справа						
1	«Інформація та просвіт-нитво»	Забезпечити роботу єдиної комп'ютерної мережі в бібліотеках.	Управління культури і туризму, адміністративні бібліотек	місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Забезпечення оперативного доступу до інформації.
2		Придбання програми та обслуговування електронного каталогу фонду ЦРБС	Управління культури і туризму, адміністративні бібліотек	місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Електронний каталог дає можливість здійснювати швидкий і якісний пошук літератури
3		Переведення книжкового фонду бібліотек з ББК (бібліотечно-бібліографічної класифікації) на УДК (універсальна десятикова класифікація)	Управління культури і туризму, адміністративні бібліотек	місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Забезпечення оперативного доступу до інформації.
4		Створення відкритого громадського простору у бібліотеках.	Управління культури і туризму, адміністративні бібліотек	місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Розширення та покращення послуг, забезпечення комфортних умов для роботи та відпочинку жителів міста

5	Поповнення книжкового фонду, забезпечення періодичними друкованими виданнями, запровадження нових форм роботи з читачами.	Управління культури і туризму, адміністрація бібліотек	місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Задоволення запитів користувачів, просвітництво.
6	Створення нових читальних клубів та аягаторських об'єднань.	Управління культури і туризму, адміністрація бібліотек	Не потребує фінансування	2021-2023	Відкриття електронних читальних залів, створення умов для задоволення читальних потреб.
7	Поповнення краєзнавчого каталогу літератури авторів Білоцерківщини. Допомога у виданні книг авторів громади.	Управління культури і туризму, адміністрація бібліотек	місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Поповнення інформації про БІЛУ Церкву та села громади, виховання патріотизму, громадського усвідомлення.
8	Перепідготовка працівників централізованої бібліотечної системи на обласних курсах підвищення кваліфікації та в Центрі безперервної освіти при Державній академії керівних кадрів культури і мистецтв.	Управління культури і туризму, адміністрація бібліотек	місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Створення умов для підвищення професійного рівня бібліотечних працівників.
9	Систематичне ознайомлення мешканців Білоцерківської громади з календарем знаменних дат міста, України та європейських держав через засоби масової інформації.	Управління культури і туризму, адміністрація бібліотек	місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Показання інформаційності, виховання патріотизму.
10	Розробка нових комплексних програм та вдосконалення діючих - «Стань сучасним – почни читати», «Влада-бібліотека-населення», «Бібліотеки як центри підтримки громади в умовах воєнної загрози: робота з внутрішньо переміщеними особами»	Управління культури і туризму, адміністрація бібліотек	місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Формування у молоді та юнацтва звички читати як способу життя. Показання інформаційності населення. Допомога у соціальній адаптації внутрішньо переміщеними особам.

11	Круті столи, зустрічі та консультації з представниками місцевих релігійних громад щодо проведення роботи з віруючими.	адміністрація бібліотек	Не потребує фінансування	2021-2023	Виховання, то.герантний світогляд та взаємна повага всіх конфесій
12	Забезпечення бібліотек сучасними обладнанням та устаткуванням.	Управління культури і туризму, адміністрація бібліотек	місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Створення комфортних умов для користувачів та працівників.
13	Облаштування бібліотек пандусами та зручними під'їздами.	Управління культури і туризму, адміністрація бібліотек	місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Створення комфортних умов для користувачів
14	Проведення капітальних ремонтів бібліотек.	Управління культури і туризму, управління капітального будівництва	Бюджет розвитку	2021-2023	Створення умов для користувачів та працівників установ.
15	Створення передумов щодо виготовлення проєкту та будівництва міської центральної публічної бібліотеки на масиві Пішаний	Управління культури і туризму, управління капітального будівництва	Бюджет розвитку та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Покращення доступності до джерел інформації, створення умов для виховання жителів міста (дітей, молоді, старшого покоління).
16	Проведення заходів з забезпечення протипожежної та охоронної безпеки в бібліотеках громади.	Управління культури і туризму, управління капітального будівництва	місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Покращення протипожежної безпеки відвідувачів та працівників. Забезпечення охорони від розкрадання.
17	Поєднане підключення бібліотек та забезпечення роботи в мережі Інтернет, створення Інтернет-центрів	Управління культури і туризму	місцевий бюджет та інші джерела фінансування не	2021-2023	Забезпечення доступу користувачів до локальних віртуальних та світових інформаційних мереж.

			заборонені чинним законодавством			
18.	Забезпечення опалення бібліотек, розташованих в сільській місцевості шляхом встановлення сучасних електрикотлів, газових котлів конверторного типу тощо	Управління культури і туризму, управління капітального будівництва	місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Створення комфортних умов для користувачів та працівників закладів	
2. Початкові спеціалізовані мистецькі навчальні заклади та мистецька освіта						
1	Мистецька освіта та естетичне виховання	Удосконалити мережу шкіл мистецтв з метою рівномірного розташування в мікрорайонах міста відповідно до потреб населення міста та відкриття класів мистецького виховання при загальноосвітніх школах та клубах.	Управління культури і туризму, адміністрація мистецьких шкіл	місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Забезпечення якісних результатів навчання, збільшення кількості вступників.
2	Поновити інструментарій освітніх музичних установ. Сприяти діяльності "Троади школи" для захисту проєктів в міжнародних організаціях, які опікуються розвитком трояд, з метою поповнення музичними інструментами школи естетичного виховання міста.	Управління культури і туризму, адміністрація мистецьких шкіл	місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Покращення якості навчального процесу.	
3	Забезпечити сучасним обладнанням та устаткуванням школи естетичного виховання.	Управління культури і туризму	місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Покращення умов навчання та виховання.	
4	Провести заходи по забезпеченню протипожежної безпеки в школах естетичного виховання.	Управління культури і туризму, управління	Місцевий бюджет	2021-2023	Забезпечення протипожежної охорони.	

			капітального будівництва			
5	Забезпечення участі викладачів, учнів шкіл естетичного виховання у міських, обласних навчальних та творчих заходах (контурсах, фестивалях, виставках, відкритих уроках тощо)	Управління культури і туризму	місцевий бюджет та інші джерела фінансування не захищені чинним законодавством	2021-2023	Сприяння розвитку учнів у мистецькій освіті.	
6	Розробити та затвердити єдину освітню програму для мистецьких шкіл міста відповідно до типової освітньої програми.	Управління культури і туризму, адміністрація мистецьких шкіл	Не потребує фінансування	2021-2023	Забезпечення належної роботи мистецьких шкіл міста, реалізації реформи мистецької освіти	
7	Навчально-методичне забезпечення діяльності мистецьких навчальних закладів	Управління культури і туризму	місцевий бюджет та інші джерела фінансування не захищені чинним законодавством	2021-2023	Забезпечення навчальними програмами, методичною літературою, нотними збірками, навчальною та атеґаційною документацією.	
8	Створити систему обміну досвідом через обмінні концерти, відкриті уроки та інші форми навчального та виховного процесу з іншими містами України та зарубіжжя.	Управління культури і туризму, адміністрація мистецьких шкіл	місцевий бюджет та інші джерела фінансування не захищені чинним законодавством	2021-2023	Покращення результатів навчання та виховання.	
9	Створити міські методичні об'єднання педагогів «Педагог майбутнього»	Адміністрація мистецьких шкіл	Не потребує фінансування	2021-2023	Покращення результатів навчання та виховання, виховання громадянського світогляду, впровадження сучасних форм та методів роботи	
10	Проведення спільних заходів спеціалізованої мистецької освіти шкіл естетичного виховання з естетичною освітою та вихованням в загальноосвітніх школах міста.	Управління культури і туризму, адміністрація мистецьких шкіл	Не потребує фінансування	2021-2023	Створення плану спільних дій в мистецькій освіті та вихованні.	
11	Провести капітальні ремонти шкіл естетичного виховання	Управління культури і туризму, управління	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не	2021-2023	Покращення умов навчання та виховання.	

3. Клубні заклади

		капітального будівництва	заборонені чинним законодавством			
1	Збереження, відновлення та розвиток клубних закладів	Розроблення інвестиційних програм і проектів відповідного спрямування, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку.	Управління культури і туризму, адміністрація клубних закладів	Не потребує фінансування	2021-2023	Впровадження інвестиційних програм і проектів відповідного спрямування, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку
2		Реалізація проектів міжнародної технічної допомоги, грантових програм.	Управління культури і туризму, адміністрація клубних закладів	Кошти інших джерел	2021-2023	Покращення умов для роботи працівників та перебування відвідувачів
3.		Реалізація проектів місцевого розвитку.	Управління культури і туризму, адміністрація клубних закладів	Місцевий бюджет	2021-2023	Покращення умов для роботи працівників та перебування відвідувачів
4.	Створення культурних програм, проектів спрямованих на запровадження нових форм діяльності клубних закладів	Проведення місцевого конкурсу інноваційних проектів серед будинків культури та клубів.	Управління культури і туризму, адміністрація клубних закладів	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Виявлення кращих інноваційних проектів для їх подальшого впровадження, стимулювання та активізація роботи клубних закладів
5.	Популяризація культурних надбань	Проведення огляду-конкурсу клубних закладів	Управління культури і туризму, адміністрація клубних закладів	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Визначення кращих клубних закладів, узагальнення їх досвіду.

6.	Дослідження, збереження і та відродження предципіню і народної культури на території Білоцерківської міської територіальної промади	Випуск та поширення відеозаписів народної музики, народних пісень і мелодій, що відображають самобутність Білоцерківщини	Управління культури і туризму, адміністрація клубних закладів	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Повнення та оновлення репертуару аматорських колективів
7	Підвищення кваліфікації працівників в культурі клубних закладів	Проведення майстер класів для керівників аматорських колективів різних напрямів мистецтва	Управління культури і туризму, адміністрація клубних закладів	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Підвищення професійних навичок, теоретичних і практичних знань спеціалістів, розкриття інтелектуального та творчого потенціалу
8.	Організація курсів підвищення кваліфікації працівників клубних закладів	Управління культури і туризму, адміністрація клубних закладів	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Підвищення рівня знань та навичок спеціалістів клубних закладів, творчих працівників, зростання показників якості їхньої роботи.	
9.	Проведення семінарів-практикумів за темою: «Принципи організації роботи сучасного клубного закладу в умовах сьогодення» із залученням фахівців	Управління культури і туризму, адміністрація клубних закладів	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Оновлення теоретичних та практичних знань спеціалістів у сфері культури, внесення інноваційних складових у діяльність клубних закладів	
10.	Проведення майстер-класів для молоді щодо розвитку декоративно-	Управління культури і туризму	Місцевий бюджет	2021-2023	Розвиток декоративно-ужиткового мистецтва, виховання естетичної	

	УЖИТКОВОГО МІСТЕЦТВА	туризму, адміністрація клубних закладів	та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством		свідомості, могоді, гармонійного розвитку особистості
11.	Модернізація матеріальних-технічної бази та утримання приміщень	Управління культури і туризму, адміністрація клубних закладів	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Розвиток та підвищення якості роботи клубних закладів
12	Проведення капітальних ремонтів клубних закладів (приміщень, систем опалення та ін.)	Управління культури і туризму, управління капітального будівництва	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Покращення умов для роботи працівників та перебування відвідувачів

4. Охорона культурної спадщини і туризм

1.	Охорона та використання культурної спадщини	Управління культури і туризму	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Збереження об'єктів культурної спадщини Білоцерківської міської територіальної громади, покращення їх стану.
2.	Розробити програму паспортизації пам'яток культурної спадщини	Управління культури і туризму	Не потребує фінансування	2021-2023	Забезпечення державної ресторації та збереження об'єктів культурної спадщини Білоцерківської міської територіальної громади
3.	Надавати допомогу та частково оплачувати авторські Kreuzнавічі та наукові видання, тематика та зміст яких популяризують Білоцерківську міську територіальну громаду.	Управління культури і туризму	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Поширення знань, стимулювання видання наукових досліджень про Білоцерківщину.
4.	Провести фестиваль скульптури з метою створення куточків	Управління культури і туризму,	Місцевий бюджет	2021-2023	Естетична привабливість Білоцерківщини, імідж Білої Церкви як історичного

	відпочинку, покращення вигляду площ, вулиць, скверів.	департамент житлово-комунального господарства	та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством		населеного міста.
5.	Заучення громадських організацій та активних громадян до популяризації питань щодо охорони культурної спадщини	Управління культури і туризму	Не потребує фінансування	2021-2023	Збереження та охорона культурної спадщини
6	Проведення конкурсів для встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та анотаційних дошок	Управління культури і туризму	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Упорядкування встановлення меморіальних та анотаційних дошок, пам'ятних знаків
7.	Спільно з обласним краєзнавчим музеєм до тижнящиття з дня заснування Білої Церкви шляхом пошукових археологічних досліджень вивчити та дослідити незвідані сторінки історичного минулого міста	Управління культури і туризму	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Краєзнавче видання про Білу Церкву.
8.	Проведення тематичних науково-практичних конференцій, семінарів, тренінгів, брифінгів, круглих столів з питань охорони культурної спадщини	Управління культури і туризму	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Вивчення та популяризація історичних місць Білоцерківщини
9.	Організація та сприяння в оформленні охоронних договорів з власниками та користувачами пам'яток культурної спадщини	Управління культури і туризму	Не потребує фінансування	2021-2023	Запобігання руйнування та використання пам'яток відповідно до ЗУ «Про охорону культурної спадщини»
10.	Виготовлення та розміщення соціальної реклами про культурну спадщину	Управління культури і туризму, управління містобудування та архітектури	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Інформування громадськості про охорону та збереження культурної спадщини

11	Формування та утвердження Білої Церкви як міста туристичного значення	Розробка та виготовлення туристичної презентаційно-довідкової та сувенірної продукції (туристичні путівники, довідники, каталогі, карти, буклети, бюлетені, банери, сувенірна продукція, промоційний відєоролик, виставковий стенд, стелажі та інше)	Управління культури і туризму, КІП БМР Агенція стратегічного розвитку	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Поширення якісної презентаційної продукції з туристичним логотипом є ефективним засобом просування туристичного продукту на світовому та вітчизняному туристичних ринках, що підвищить популярність Білоцерківщини, збільшить туристичні потоки та надходження до бюджету.
12	Участь у туристичних виставках, форумах, конференціях		Управління культури і туризму, КІП БМР Агенція стратегічного розвитку	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Створення позитивного іміджу Білоцерківської міської територіальної промади як регіону із унікальними туристичними можливостями на міжнародному та вітчизняному туристичному ринках, стимулювання інвестиційної привабливості.
13	Поширення інформації про туристичну привабливість Білоцерківської міської територіальної промади в засобах масової інформації на території України.		Управління культури і туризму, КІП БМР Агенція стратегічного розвитку	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Візуалізація туристичних можливостей по телебаченню на території України, активізація та стимулювання до подорожі. Зростання туристичних потоків у місто, села та селища Білоцерківської міської територіальної промади, підвищення популярності тури.
14	Організація та проведення туристичних, молодіжних форумів, виставок, презентацій, фокус-груп, конференцій, круглих столів, тощо.		Управління культури і туризму, КІП БМР Агенція стратегічного розвитку	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Створення сприятливого простору для пошуку партнерів, обміну досвідом та налагодження співпраці у туристичній сфері. Сприяння формуванню нових напрямів розвитку туристичної галузі та обговорення плану дій щодо розвитку туризму та курортів як на регіональному рівні, так і на загальнодержавному. Стимулювання залучення іноземних інвестицій.
15	Виготовлення та встановлення туристичних вказівників та інформаційних щитів (стендів) українською та англійською мовами для ознакування пішоходних, велосипедних, водних та		Управління культури і туризму	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	2021-2023	Навдяність ознакованих маршрутів для активних видів туризму покращить доступність до об'єктів природної та культурно-історичної спадщини, забезпечить зручність, комфорт та безпеку перебування туристів, що сприятиме

	автомобільних туристичних шляхів.					зростання туристичних потоків, створенню мереж і туристичних шляхів для активного туризму.
16	Сприяння розвитку перспективних форм туризму (зелений, екологічний, активний) з урахуванням необхідності забезпечення ефективного прифодокористування Білоцерківського міської територіальної громади	Управління культури і туризму	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинними законодавством	2021-2023	Розвиток та вдосконалення туристично - рекреаційної інфраструктури	

5. Культурно-мистецькі заходи

1	Творчість, дозвілля та культурно-мистецькі заходи	Активувати роботу для поширення інформації про мистецькі та дозвілєві заходи через електронні засоби, урізноманітнити форми анонсування, захищеності, залучення жителів Білоцерківської міської територіальної громади до участі в них.	Управління культури і туризму	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не заборонені чинними законодавством	2021-2023	Залучення до мистецького життя та творчості.
2		Розробити план використання пам'яток культурної спадщини міста для проведення в них мистецьких заходів – концертів, виставок, вистав, презентацій.	Управління культури і туризму, бібліотечні та клубні заклади, заклади мистецької освіти	Не потребує фінансування	2021-2023	Покращення духовного та мистецького виховання білоцерківців, залучення до змістовного відпочинку.
3		Створити єдину базу даних про творчі колективи всіх рівнів та будь-які інші творчі об'єднання, з визначенням їх творчих можливостей для сприяння в підвищенні рівня майстерності та ефективного їх використання.	Управління культури і туризму, бібліотечні та клубні заклади, заклади мистецької освіти	Не потребує фінансування	2021-2023	Залучення до співпраці та поширення інформації.
4		Створити графік – календар та забезпечити проведення виступів самодільних колективів в місцях	Управління культури і туризму, бібліотечні та	Місцевий бюджет та інші джерела	2021-2023	Покращення духовного та мистецького виховання білоцерківців.

	масового перебування жителів міста (парк культури і відпочинку ім. Т. Шевченка, дендрологічний парк "Олександрія") в літній період.	клубні заклади, заклади мистецької освіти	фінансування не захищені чинним законодавством		
5	Радио з міським Будинком організації та камерної музики створити та реалізувати гастрольний проєкт "Світові імена в Білій Церкві".	Управління культури і туризму, бібліотечні та клубні заклади, заклади мистецької освіти	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не захищені чинним законодавством	2021-2023	Реалізація права громадян на доступність до світових мистецьких надбань.
6	Розширити діяльність дитячої філармонії – уроки-лекції при Будинку організації та камерної музики	Управління культури і туризму, клубні заклади, заклади мистецької освіти	Не потребує фінансування	2021-2023	Заохочення шкільної молоді до творчості
7	Започаткувати серію фото-виставок краєвидів та природи Білоцерківщини	Управління культури і туризму, клубні заклади, заклади мистецької освіти	Не потребує фінансування	2021-2023	Залучення до мистецького життя та творчості.
8	Ініціювати перед Міністерством культури та інформаційної політики України реалізацію проєкту "Пісенна веселка "Олександрія".	Управління культури і туризму, адміністративні клубних закладів та мистецьких шкіл	Не потребує фінансування	2021-2023	Створення Міжнародного свята та популяризація Білоцерківщини.
9	Запровадити та організувати творчі звіти колективів та чемпіонати - конкурси на перехідні кубок міської ради, управління культури і туризму серед мистецьких жанрів.	Управління культури і туризму, клубні заклади, заклади мистецької освіти	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не захищені чинним законодавством	2021-2023	Створення духу змагальності, конкурентного середовища, покращення результативності праці творчих працівників.
10	До святкування Дня міста створювати зведені хореографічні, вокальні, театральні номери та масштабні виставки митців та майстрів.	Управління культури і туризму, клубні заклади, заклади мистецької освіти, Київський академічний обласний музично-	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не захищені чинним законодавством	2021-2023	Покращення видовищності свята.

		Драматичний театр ім. П.К. Саксаганського (за згодою)			
11	Проводити тематичні кінопокази до державних свят, квілейних дат українських митців, перегляд кінострічок із шкільної програми із залученням спеціалістів.	Управління культури і туризму, КІП БМР кіноотеатр ім. О. Довженка	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не захищені чинним законодавством	2021-2023	Виховання здорового способу життя, розвитку духовності та моральності підростаючого покоління.
12	Сприяти проведенню культурно-масових заходів клубним, бібліотечним закладам та мистецьким школам.	Управління культури і туризму, бібліотечні та клубні заклади, заклади мистецької освіти	Місцевий бюджет та інші джерела фінансування не захищені чинним законодавством	2021-2023	Організація змістовного дозвілля.
13	Залучення молодіжних організацій та учнівські колективи до проведення державних, міжнародних, міських свят, просвітницьких та мистецьких заходів.	Управління культури і туризму, бібліотечні та клубні заклади, заклади мистецької освіти	Не потребує фінансування	2021-2023	Розвиток творчої ініціативи, естетичне виховання молоді.

Організація і проведення

- державних, міжнародних та міських заходів.

Дня Соборності, Міжнародного жіночого дня, Днів Пам'яті, Перемоги, Дня державного прапора та Дня Незалежності, Дня визволення Білої Церкви, Дня Конституції України, Дня Героїв Небесної Сотні, заходи присвячені Чорнобильській трагедії, Дня Скорботи і вшанування жертв війни в Україні, Міжнародний день музики, День захисника України, День визволення України, Всеукраїнський день бібліотек, День художника, День гідності і свободи, День пам'яті захисників України, День пам'яті жертв голодомору та політичних репресій, День працівників культури, День працівника освіти, День мелітраїніка, свято місцевого самоврядування, День Збройних Сил України, заходи присвячені вшануванню бійців АТО та інших державних, міжнародних та міських свят.

- Культурно-масових заходів в селах Білоцерківської міської територіальної громади:

День Перемоги, Дні села, Дні сільського господарства, Новорічні свята, Масниця, Міжнародний жіночий день, День захисту дітей, Івана Купала, День незалежності, Водохреща, День українського козацтва.

- участь у проведенні обласних свят, конкурсів-фестивалів та мистецьких заходах.

День Перемоги, обласний конкурс «Дебют», Всеукраїнський фестиваль-конкурс ім. Козловського, молодих естрадних виконавців, читців, хореографів, виставок, духової музики та ін.

- просвітницьких заходів: Новорічних та Різдвяних, День Європи, День рідної мови, день української писемності та мови, Шевченківські дні, зустрічей із відомими особистостями (політиками, діячами культури і науки), радіопрограм, літературно-мистецьких сторінок, видань матеріалів інформаційно-красномовного відділу бібліотек, вистав до Дня святого Миколая, щедривок та колядок, купальських пісень.

- культурно – мистецьких заходів:

Художніх виставок, конкурсів картин та дитячих малюнків, конкурсів на кращий проєкт пам'ятника чи пам'ятного знаку в місті, літературних конкурсів та фестивалів, тематичних онлайн - конкурсів, національно – культурних свят, музичних, театральних фестивалів, звітних концертів установ культури, колективів та окремих виконавців, мистецьких заходів до урочистих подій, міських свят (День міста, хоролий фестиваль "Пісенна веселка Олександрії", музичних фестивалів "Різдвяні канікули в Білій Церкві", "Золота осінь", українсько-польського мистецтва "Музичні зустрічі в Палаці Браницьких", День вуличної музики, літературно-мистецький фестиваль «Веселки над Россією», заходи до Великодніх свят, фестиваль духової музики, сатири і гумору, джазу, ін), нових мистецьких проєктів та заходів;

- заходи заохочення та підтримки діяльності місцевих авторів, творчих спілок та громадських організацій (видання книг, створення концертних програм, стипендії, літературно – мистецька премія ім. Нечуж-Левинського), національно-культурних товариств, установ культури та окремих творчих працівників, молодих вихованців творчих колективів, підтримка участі обдарованих особистостей та творчих колективів міста в Міжнародних та Всеукраїнських проєктах;
- відзначення ювілеїв установ та колективів,
- інших заходів відповідно до чинного законодавства України.

6. Фінансове забезпечення виконання Програми

Фінансування Програми буде здійснюватися за рахунок коштів місцевого бюджету в межах видатків, що визначаються щороку на реалізацію заходів з розвитку культури, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Конкретні обсяги видатків на реалізацію заходів Програми визначаються щорічно під час формування місцевого бюджету в межах загальної суми видатків на культуру.

7. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Контроль за виконанням Програми і координація дій між виконавцями Програми здійснює управління культури і туризму Білоцерківської міської ради.

За результатами реалізації Програми у разі необхідності управлінням культури і туризму Білоцерківської міської ради готуються зміни та доповнення до Програми, які у встановленому порядку вносяться на розгляд міської ради.

Міський голова

Геннадій ДИКИЙ